

efter fastsættes for Afgang af Medlemmer og Nyvalg hvert Aar.

De følgende Paragraffer indeholder nærmere Bestemmelser om Statutterne, om disses Indhold, om Afgivelse af Aarsberetning og om Fremlæggelse af Regnskab, Bestemmelser, som er i Overensstemmelse med de Regler, der i øvrigt gælder for bestaaende Laaneanstalter i det gamle Land.

Jeg tror, som sagt, at dette Forslag vil faa megen Betydning ved Konvertering af de trykkende Laan mod Pantessikkerheden bag 1ste Prioritet, som jeg allerede har omtalt. Jeg tror, der her er tilvejebragt overordentlig gunstige Vilkaar for disse Laan, Vilkaar, der, som sagt, er Udtryk for megen Forstaaelse og Offervillie fra de laangivende Selskabers Side. Jeg haaber derfor, at denne Lovgivning vil komme til at svare fuldt ud til sin Hensigt og skal varmt anbefale den til det høje Tings Villie og til hurtig Behandling.

Formanden: Derefter har Finansministeren Ordet for at fremsætte det for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Finansministeren (N. Neergaard): Jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 296 af 28. Juni 1920 om Oprettelse af en Laanekasse i Sønderjylland. Det vil være i de fleste ærede Medlemmers Brindring, at vi i 1920 oprettede en sønderjydsk Laanekasse med en Kapital af 10 Mill. Kr. Dens Oprettelse hang jo sammen med Genforeningen og de ganske særlige Forhold, som dermed fulgte. En stor Del unge eller yngre Sønderjyder vendte tilbage fra Krigen, ribbede for alt; hvad de havde kunnet opspare, var ofte gaaet tabt paa Grund af Markens Sammenbrud. I hvert Tilfælde maatte de begynde paa ny, og der var da i høj Grad Brug for Laan, der kunde supplere, hvad der kunde naas ved Realkredit og Kautionslaan til Etablering af og Driftskapital for selvstændig Virksomhed. Denne Laanekasse har virket til almindelig Tilfredshed, skønt Laanene ydedes paa ganske ejendommelige Vilkaar, idet der hverken fordredes Realsikkerhed eller Kautionsikkerhed, men egentlig kun, at vedkommende efter Laanekassens Bestyrelses Skøn var hæderlig, arbejdsom, flittig og dygtig, og at hans personlige Forhold i det hele afgav en Garanti for, at han vilde kunne opfylde sine Forpligtelser. Det har ogsaa i det hele og store vist sig, at Laantagerne, trods Savn af Realgaranti og Kautions-

garanti, virkelig har opfyldt dem. Naturligvis er der en Del, der har maattet staa til Restance med deres Afdrag, særlig i den sidste strenge Tid, men i det hele og store kan man ikke sige, at dette Forsøg er faldet ugunstigt ud. Nu er jo Forholdene skærpet i høj Grad dernede paa Grund af den almindelige økonomiske Krise, der er i Sønderjylland som i det øvrige Land, og hvortil der for Sønderjylland kommer ganske særlig vanskelige Forhold, Vanskeligheden for Landbrugerne ved at lægge deres Drift om og den uhyre Kapitalmangel. Ved det Forslag, som min ærede Kollega, Indenrigsministeren har forelagt, aabnes der altsaa Vej til en gunstigere Ordning af Laan paa sekundær Prioritet i Sønderjylland. Dette Forslag stiler ikke blot paa Landbruget, men i lige saa høj Grad paa de andre Erhverv, som ogsaa lider under Krisesituationen dernede. Ogsaa de kan i høj Grad have Brug for mindre Laan, som i en kapitalfattig Tid kan styrke dem i deres Virksomhed, forøge deres Driftskapital, give dem Midler til visse nødvendige Anskaffelser o. s. v. Jeg vil gerne stærkt understrege, at naar det er anset for nødvendigt i saa stor Omfang at forøge Laanekassens Kapital, er det ikke mindst af Hensyn til Haandværk og Industri og de øvrige bymæssige Virksomheder dernede.

Ved dette Forslag, som jo er et Tillæg til Loven om Laanekassen, og hvorved Grundtrækkene i denne kan blive bevaret, dette, at Laanene gives, uden at der kræves Realgaranti og Kautionsgaranti, skulde der stilles yderligere 5 Mill. Kr. til Raadighed til Udlaan paa de angivne Vilkaar til i Sønderjylland bosatte Personer eller saadanne danske Statsborgere, der agter at bosætte sig dér. Laanene ydes særlig til saadanne Personer, der ikke raader over eller ad anden Vej kan skaffe sig Midler til Grundlæggelse eller Opretholdelse af selvstændig økonomisk Virksomhed. Jeg har anset det for rigtigt at indsætte en udtrykkelig Bestemmelse om, at hvor Forholdene taler særlig for det, kan Laan ydes til Finansiering af Akkordordninger. Der vil jo nemlig i Henhold til den forhaabentlig snart vedtagne Lov, som Justitsministeren har forelagt Forslag til, blive nedsat Akkordudvalg, og ved saadanne Akkordforhandlinger vil der kunne mangle et ofte ikke synderlig stort Beløb, for at det hele kan komme til at glide. I saa Tilfælde skulde, hvor Forholdene særlig taler for det, Laan fra Laanekassen ikke være udelukket. Men det bliver naturlig-